

Ehkäisevän päihdetyön toimintaraportti 2023 ja toimintasuunnitelma 2024

Hyvök 24.01.2024 § 4
46/12.05.01/2024

Valmistelija Vapaa-aikasihteeri

Ehkäisevä päihdetyö on lakisääteistä toimintaa, jolla ehkäistään ja vähennetään alkoholin, tupakka- ja nikotiinituotteiden ja huumeiden käyttöä ja ongelmallista rahapelaamista sekä niistä aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haittoja (Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 523/2015, terveydenhuoltolaki 1326/2010, 11 ja 12§).

Kunnan peruspalvelut muodostavat ehkäisevän päihdetyön perustan ja suuri osa työstä tapahtuu peruspalveluissa. Kunnan tehtävänä on huolehtia, että ehkäisevä päihdetyö on pitkäjänteistä, koordinoitua ja kaikkiin kuntalaisiin kohdistuvaa. Ajanmukaisella tiedolla, osaamisella ja menetelmillä kunnan ehkäisevä päihdetyö on vaikuttava ja kustannustehokas keino vähentää kuntalaisten kärsimystä ja turvattomuutta. Osaamisen kehittämiseen ja ylläpitoon sijoitetut voimavarat ovat kunnalle kannattava sijoitus. Kansalaisjärjestöt, kuntalaiset ja elinkeinoelämä ovat välttämättömiä peruspalveluiden yhteistyökumppaneita.

Ehkäisevän päihdetyön koordinoiva- ja sidosryhmätoiminnasta vastaava vastuuhenkilönä on Lappajärven kunnan vapaa-aikasihteeri. Ehkäisevä päihdetyö koordinoiti ja toteutetaan kuntayhteistoiminnassa moniammatillisessa työryhmässä Lappajärvi, Alajärvi ja Vimpeli. Lappajärven kunnan hyvinvointivaliokunnan tehtävä on käsitellä ehkäisevän päihdetyön toteutuma vuosittain vapaa-aikasihteerin valmistelemana.

Ehkäisevä päihdetyö vuosiraportti 2023:

Lappajärven kunta päätti vuoden 2020 lopussa, että jatkossa ehkäisevän päihdetyön alueellista yhteistoimintaa toteutetaan Järvi-Pohjanmaan Perusturvan alueen alaisen työryhmän alla. Ehkäisevä päihdetyön kokonaisuus on kirjattu osaksi Järvi-Pohjanmaan Perusturvan mielenterveyden ja päihdetyön toimintasuunnitelmaa 2021-2023. Hyvinvointialueen sekä kuntien välinen yhdyspintayhteistyö ehkäisevän päihdetyön osalta on hiljalleen selkeytyneessä, mutta yhdyspintatyön merkitys, tavoite ja työkalut täsmentyvät vielä vuoden 2024 aikana.

Hallinnollinen työskentely:

- Ehkäisevän päihdetyön Etelä-Pohjanmaan alueellinen valmisteleva työryhmä 31.8., 11.10.
- Ehkäisevän päihdetyön Etelä-Pohjanmaan alueellinen työryhmä 24.5., 2.10.
- Ehkäisevän päihdetyön Järvi-Pohjanmaan alueen työryhmä (Lappajärvi, Alajärvi, Vimpeli) 18.8., 29.9.
- THL:n ehkäisevän päihdetyön valtakunnallinen tapaaminen (Teams) - Etelä-Pohjanmaan edustaja / alustaja)

Ehkäisevän päihdetyön kampanjat:

Kuntien viranhaltijat järjestivät Ehyt ry:n hallinnoimia kampanjoita

paikkakunnallaan seuraavasti: Tipaton tammikuu, Selvin päin kesään, Vanhustenviikko, Nuorisotyö viikko, Ehkäisevän päihdetyön viikko, Anna lapselle raitis joulou

Asiakaskoulutukset:

22.2. - 9-luokka ja toisen asteen aloittavat ja jatkavat Feel Good -päivä, teemana mm. nuorten hyvinvointi

Ehkäisevän päihdetyö toimintasuunnitelma 2024:

Järvi-Pohjanmaan Perusturvan alueen kuntien alueellisen työryhmän suunnitelmallinen kehittäminen. Alueelliseen työryhmään liittyy mukaan myös Kauhava sekä Evijärvi. Alueellinen työryhmä kokoontuu ehkäisevän päihdetyön teeman alla 3 kertaa vuodessa. Ehkäisevä päihdetyö nostetaan yhtenä teemana esiin helmikuussa järjestettävässä 9-luokkalaisten ja toisen asteen opiskelijoille suunnatussa Feel Good –päivässä.

Vuonna 2024 valitaan yksi päihdetyön teeman ja siihen liittyvä koulutus, joka suunnataan oppilaitoksille / oppilaitokselle. Tämän organisoinnissa hyödynnetään koulunuorisotyöntekijää sekä Ehyt ry:n teema-koulutuskokonaisuuksia. Lisäksi 8-9-luokkaisille sekä toisen asteen alkaville suunnattu Camera obscura järjestetään viikolla 41. ”Kokemusoppimiseen perustuva Camera obscura -toimintamalli on tarkoitettu 12–17-vuotiaille. Ohjelmasisältöjen ytimessä on itsetuntemuksen ja omanarvontunnon vahvistaminen sekä omien arvojen, tunteiden ja vahvuuksien tunnistaminen. Toimintamalli soveltuu hyvin yhteisöllisen oppilashuollon, mielenterveyden edistämisen, ehkäisevän päihdetyön ja sosiaalisen vahvistamisen välineeksi. Toiminta toteutetaan nuorisotalon ja koulun yhteistyönä.”

Esittelijä	Vapaa-aikasihteeri Anssi Kuusela
Päätösehdotus	Hyvinvointivaliokuntakunta merkitsee tiedokseen ehkäisevän päihdetyön raportin 2023 ja toimintasuunnitelman 2024. Lisäys kokouksessa: kouluilla Punainen liitu-turvallisuuskoulutus
Päätös	Hyväksyttiin.
Lisätietoja antaa	Lisätietoja antaa Vapaa-aikasihteeri Anssi Kuusela puh. 044 36 99 440, s-posti anssi.kuusela(at)lappajarvi.fi